

BEKAERT

Financiële analyse van de jaarrekening

1 Inleiding

Vooraleer tot de bespreking van de analyse van de jaarrekening over te gaan, dient te worden benadrukt dat deze tekst niet los kan besproken of gelezen worden zonder de eigenlijke jaarrekening van de besproken onderneming. Deze tekst geeft een algemene uitleg over de betekenis van de verschillende rubrieken van de jaarrekening en de uit de analyse verkregen informatie.

De analyse bestaat uit verschillende delen. In het eerste deel bekijken we de balans van naderbij, vooral aan de hand van de geherstructureerde balans en een aantal ratio's. In het tweede deel bestuderen we de resultatenrekening op dezelfde manier. De gegevens van de sociale balans worden eveneens aangewend om een beoordeling te maken.

2 De balans.

De balans is een momentopname van de onderneming, gemaakt op het ogenblik waarop het boekjaar afgesloten wordt. De balans geeft een overzicht van de BEZITTINGEN (actief) en SCHULDEN (passief), of nog, van de herkomst van de middelen waarmee de onderneming werkt (schulden-passief) en de wijze waarop deze middelen worden aangewend door de onderneming (bezittingen-actief). Actief en passief zijn steeds aan mekaar gelijk.

2.1 Actief

In het actief vinden we de bezittingen van de onderneming. Onder deze bezittingen vinden we o.a. gebouwen (22), machines (23), voorraden (3), liquide middelen (54/58).

De posten van het actief zijn gerangschikt volgens hun graad van beschikbaarheid. Wat niet onmiddellijk verkocht kan worden en essentieel is voor het uitoefenen van de bedrijfsactiviteit (vb. gebouwen) staat bovenaan. De liquide middelen waarover de onderneming op elk ogenblik kan beschikken (vb. geld in kas) staan bijgevolg onderaan.

Het Totale Actief van de onderneming is als volgt geëvolueerd:

Tabel 1 : Evolutie Totaal Actief

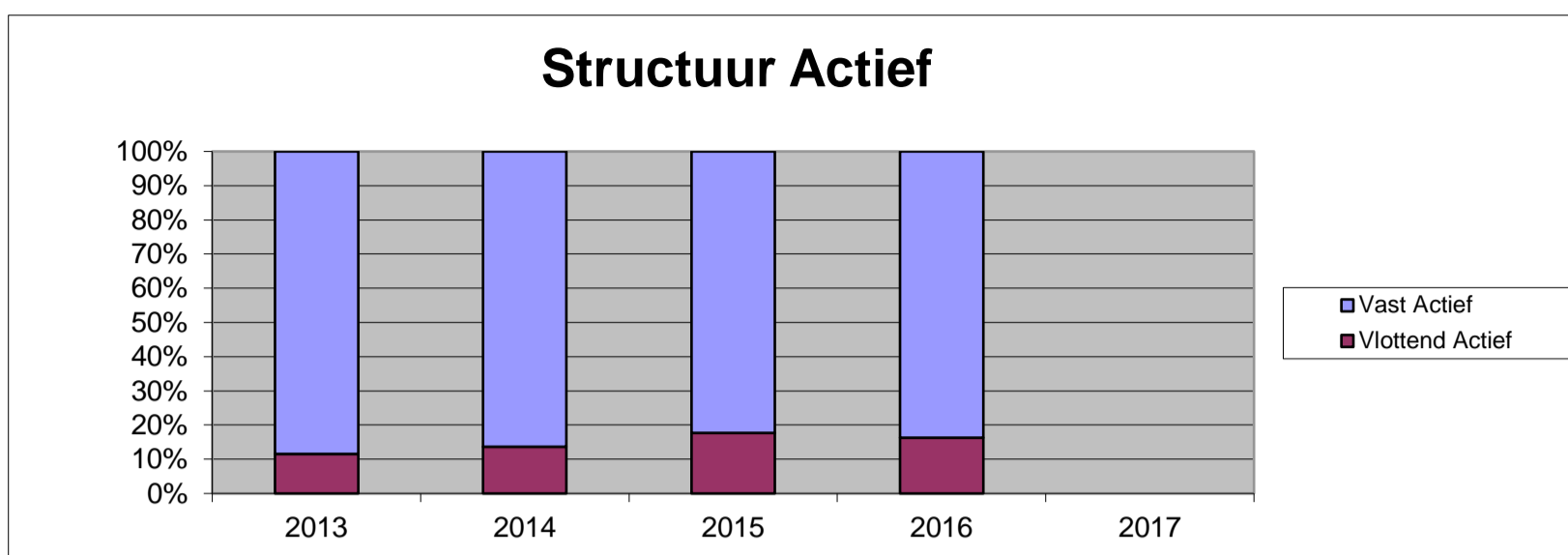
In duiz. EUR	Bedrag (code 20/58)	% groei
2013	2.438.926	
2014	2.746.011	12,59%
2015	2.147.956	-21,78%
2016	2.346.540	9,25%
2017	0	-100,00%

De structuur van het actief is eveneens belangrijk. In de zware industrie zullen meestal veel vaste activa zijn zoals gebouwen, machines, installaties en dergelijke. In de distributiesector zijn er dan weer veel voorraden. De laatste jaren zijn ook de financiële vaste activa belangrijk. Ondernemingen behoren vaak tot een groep en hebben zelf dochterondernemingen.

Tabel 2. Structuur Actief (in %)

	2013	2014	2015	2016	2017
Oprichtingskosten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	#DEEL/0!
Vaste activa	88,44%	86,31%	82,34%	83,70%	#DEEL/0!
Immateriële VA	1,16%	2,82%	4,52%	3,90%	#DEEL/0!
Materiële VA	1,37%	1,13%	1,80%	1,79%	#DEEL/0!
Financiële VA	85,91%	82,37%	76,01%	78,02%	#DEEL/0!
Vlottende activa	11,56%	13,69%	17,66%	16,30%	#DEEL/0!
Vorderingen +1j	0,80%	0,62%	0,08%	0,08%	#DEEL/0!
Voorraden	3,13%	3,16%	3,89%	3,23%	#DEEL/0!
Vorderingen -1j	5,65%	5,31%	7,75%	6,63%	#DEEL/0!
Geldbeleggingen	4,95%	4,10%	5,62%	5,45%	#DEEL/0!
Liquide Middelen	0,12%	0,25%	0,01%	0,33%	#DEEL/0!
Overlopende rek.	0,12%	0,25%	0,31%	0,57%	#DEEL/0!
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 3. Grafische voorstelling Actief (enkel Vaste Activa en Vlottende Activa)

2.1.1 De Vaste Activa

De vaste activa vormen de basis van de onderneming. Het zijn de duurzame productiemiddelen waarmee de onderneming werkt. De belangrijkste elementen van de vaste activa zijn enerzijds de materiële vaste activa en anderzijds de financiële vaste activa.

De materiële vaste activa zijn de productiemiddelen van de onderneming zoals de machines, de gebouwen het rollend materieel. Deze materiële vaste activa moeten regelmatig vervangen worden, ze verouderen immers, beantwoorden niet meer aan de technologische evolutie of verslijten. Investerings in materiële vaste activa zijn bijgevolg voortdurend nodig in de onderneming.

2.1.1.1. De Materiële Vaste Activa

Tabel 4 : Evolutie Materiële Vaste Activa

In duiz EUR	Absoluut bedrag (code 22/27)	% Groei
2013	33.298	
2014	30.894	-7,22%
2015	38.694	25,25%
2016	41.916	8,33%
2017	0	-100,00%

De investeringen in materiële vaste activa evolueerden als volgt:

Tabel 5

In duiz. EUR	Absoluut bedrag investering (code 816)	In % van de Materiële VA
2013	5.735	17,22%
2014	13.550	43,86%
2015	16.450	42,51%
2016	14.173	33,81%
2017	0	#DEEL/0!

2.1.2. Vlottende Activa (29/58)

Bij de vlottende activa zijn vooral de voorraden en de handelsvorderingen belangrijk.

2.1.2.1. Voorraden

De evolutie van de voorraad is belangrijk voor de onderneming. De voorraad wordt best zo klein mogelijk gehouden. Immers de financiering van de voorraad betekent een belangrijke kost voor de onderneming. De geldmiddelen die in de voorraad zitten kunnen niet elders gebruikt worden. Een te kleine voorraad is echter ook niet goed voor de onderneming, onderbrekingen in de productie en het niet kunnen beantwoorden aan de vraag van de klanten kunnen hiervan gevolgen zijn.

Tabel 6 : Evolutie Voorraden

In duiz.EUR	Bedrag van de voorraad (code 3)	% Groei
2013	76.278	
2014	86.837	13,84%
2015	83.591	-3,74%
2016	75.764	-9,36%
2017	0	-100,00%

2.1.2.2. Handelsvorderingen

Een ander belangrijk deel van de vlottende activa zijn de handelsvorderingen. Op het einde van elk boekjaar zijn er steeds een aantal klanten die nog moeten betalen. Het is het tegoed bij de klanten. Meestal gaat het hier om gratis krediet dat verleend wordt aan de klanten.

De handelsvorderingen zijn als volgt geëvolueerd:

Tabel 7

In duiz.EUR	Handelsvorderingen (code 290+40)	% Groei
2013	99.657	
2014	107.057	7,43%
2015	100.048	-6,55%
2016	108.035	7,98%
2017	0	-100,00%

2.2. Passief

In het passief wordt beschreven met welk geld het bezit van de onderneming betaald is of gefinancierd is. Al de bezittingen van de onderneming die we op de actiefzijde terugvinden zijn immers betaald geworden. Op het passief wordt weergegeven waar de onderneming het geld vandaan gehaald heeft om die bezittingen te betalen aan wie het geld moet terugbetaald worden. De passiva worden daarom ook de schulden genoemd van de onderneming.

Een onderneming kan op twee manieren aan geldmiddelen geraken. Enerzijds is er het geld dat door de aandeelhouders bijeengebracht is of dat door de onderneming zelf gespaard is door de winsten in de onderneming te laten. Dit geld moet in principe enkel terugbetaald worden aan de aandeelhouders (eigenaars van de onderneming) bij stopzetting van de onderneming.

Anderzijds is er geld dat wel terug moet betaald worden: geld dat de onderneming geleend heeft bij de banken, bij kredietinstellingen, geld dat de onderneming nog moet betalen aan de leveranciers, aan de werknemers, de belastingen, de RSZ enz.

Net als bij het actief is het passief gerangschikt naargelang de tijdsduur dat het in de onderneming blijft. Het kapitaal, dat slechts bij stopzetting moet worden terugbetaald, staat bovenaan. De leveranciers die van dag tot dag moeten betaald worden, staan onderaan

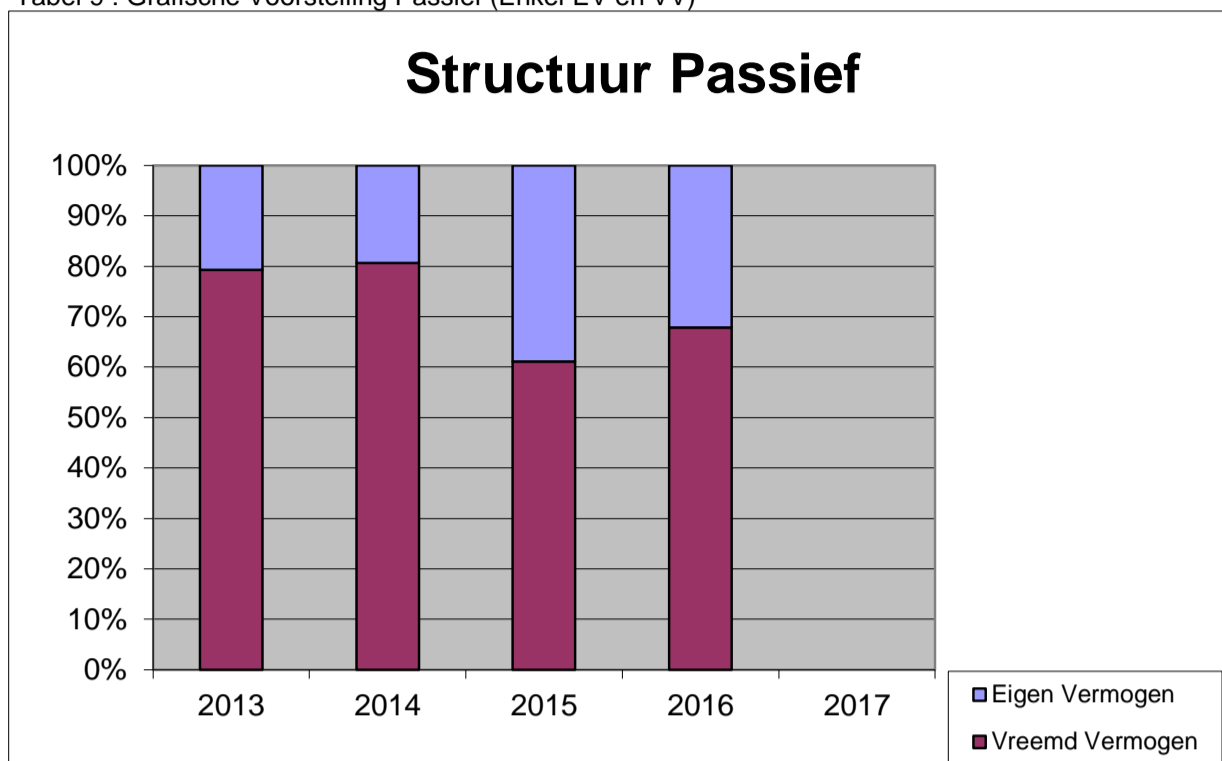
Net als het actief is het interessant om de structuur van het passief te ontleden. We splitsen het passief op in enerzijds het Eigen Vermogen en anderzijds het Vreemd Vermogen:

Tabel 8 : Structuur Passief (in %)

	2013	2014	2015	2016	2017
Eigen Vermogen	20,73%	19,31%	38,88%	32,12%	#DEEL/0!
Kapitaal	7,25%	6,44%	8,24%	7,57%	#DEEL/0!
Uitgiftepremie	1,27%	1,15%	1,48%	1,56%	#DEEL/0!
Herwaarderingsm.	0,08%	0,07%	0,09%	0,09%	#DEEL/0!
Reserves	11,56%	10,27%	29,06%	22,91%	#DEEL/0!
Overgedragen W / V	0,57%	1,37%	0,00%	0,00%	#DEEL/0!
Kapitaalsubsidies	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	#DEEL/0!
Vreemd Vermogen	79,27%	80,69%	61,12%	67,88%	#DEEL/0!
Voorzieningen	3,18%	2,53%	3,41%	2,76%	#DEEL/0!
Schulden +1j	46,98%	38,08%	33,32%	33,91%	#DEEL/0!
Schulden -1j	28,32%	39,48%	24,20%	31,11%	#DEEL/0!
Overlopende rek.	0,79%	0,60%	0,18%	0,09%	#DEEL/0!
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Deze structuur van het passief kunnen we ook grafisch voorstellen:

Tabel 9 : Grafische Voorstelling Passief (Enkel EV en VV)

2.2.1. Het Eigen Vermogen

Het geld dat de aandeelhouders (eigenaars) bijeengebracht hebben noemen we het kapitaal van de onderneming. De winsten die in de onderneming blijven en op die manier opgespaard worden vormen de reserves voor de onderneming. Het kapitaal en de reserves zijn de voornaamste delen van het eigen vermogen van de onderneming.

Het eigen vermogen is een belangrijke financieringsbron voor de onderneming. Het is een soort veiligheidsbuffer. Het eigen vermogen moet voldoende groot zijn om tegenslagen te kunnen opvangen: als er verlies gemaakt wordt, wordt dit afgenomen van het eigen vermogen.

Als het eigen vermogen van de onderneming groot is, betekent dit dat de onderneming opteert voor zelffinanciering. Het vreemd vermogen kan dan kleiner zijn. Er zal dan minder moeten geleend worden bij de banken of ondernemingen in de groep enz. Op deze wijze kan de onderneming ook haar onafhankelijkheid ten opzicht van derden bewaren.

Als het eigen vermogen bijvoorbeeld 50 % bedraagt van het totaal passief, dan betekent dit dat de helft van de onderneming gefinancierd of betaald is door eigen middelen. De grootte van het eigen vermogen verschilt vaak van sector tot sector. Een ideale verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen is dus niet voorop te stellen.

Tabel 10 : Eigen Vermogen

In duiz.EUR	Totaal eigen Vermogen (code 10/15)	% Groei
2013	505.637	
2014	530.209	4,86%
2015	835.111	57,51%
2016	753.719	-9,75%
2017	0	-100,00%

2.2.2. Vreemd vermogen

Dit is het geld dat de onderneming geleend heeft bij derden en dat moet terug betaald worden. Het zijn de echte schulden van de onderneming. Op dit geleende geld moet meestal ook interest betaald worden. Of de onderneming nu winst gemaakt heeft of niet, de interesten moeten betaald worden.

Bij het vreemd vermogen wordt een onderscheid gemaakt tussen het vreemd vermogen op lange termijn en de schulden die binnen het jaar of 12 maanden moeten terugbetaald worden.

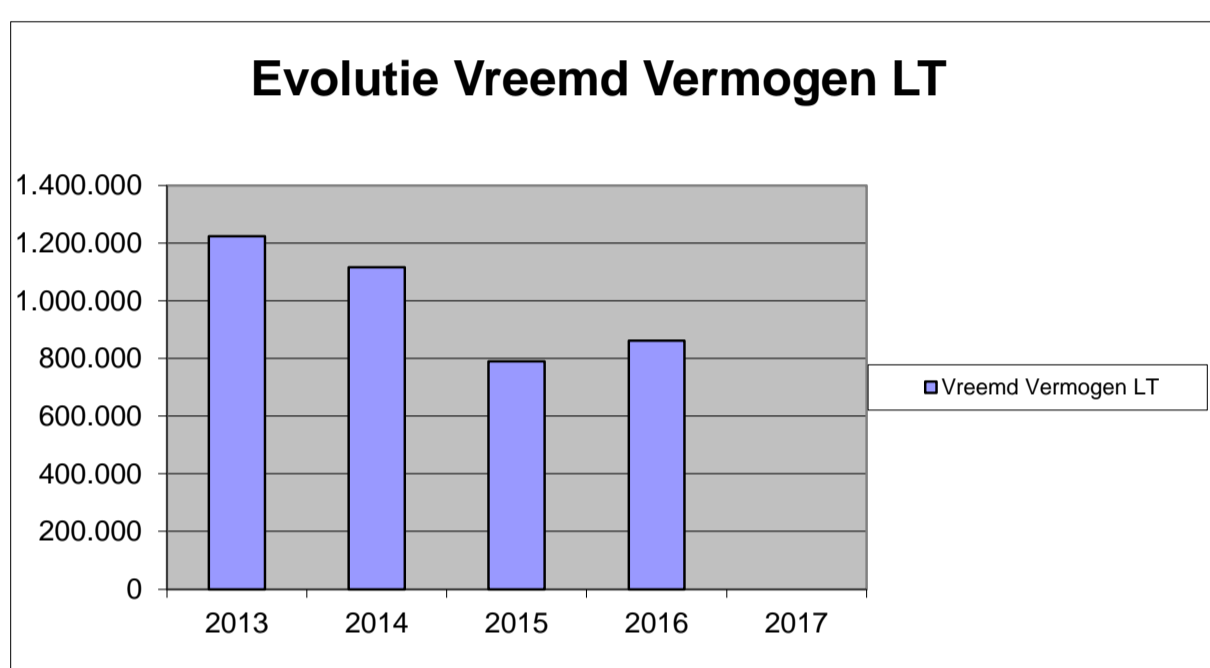
2.2.2.1. Vreemd vermogen of schulden op +1 jaar

Naast de eigenlijke schulden op meer dan een jaar (17), rekenen we ook de voorzieningen en de uitgestelde belastingen (16) bij de categorie schulden op meer dan 1 jaar. De voorzieningen hebben immers betrekking op duidelijk omschreven verliezen en kosten die bij het opstellen van de balans als waarschijnlijk of als vaststaand beschouwd worden. Zij vormen dus een haast zekere uitgave op langere termijn.

Tabel 11 : Evolutie VVLT

In duiz.EUR	Vreemd Vermogen lange termijn (code 16+17)	% Groei
2013	1.223.399	
2014	1.115.185	-8,85%
2015	789.092	-29,24%
2016	860.645	9,07%
2017	0	-100,00%

Tabel 12 : Grafische evolutie VVLT

2.2.2.2. Het vreemd vermogen op korte termijn of schulden op - 1 jaar

Tot het vreemd vermogen op korte termijn behoren:

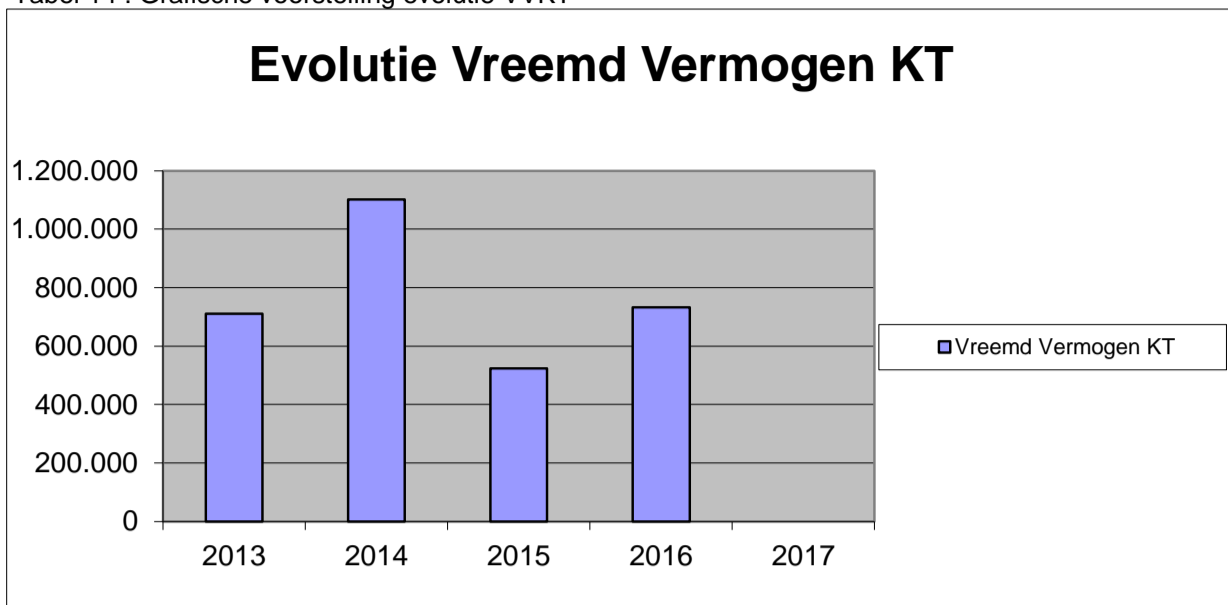
1. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen. Dit bevat het gedeelte van de schulden op lange termijn dat binnen het jaar moet afgelost worden.
2. Financiële schulden. Dit is een rubriek die goed moet opgevolgd worden. Daarin staan immers de kortlopende leningen van de onderneming bij de financiële instellingen vb. banken. Meestal gaat het om kaskredieten; hierop moet een hogere rente betaald worden. Als deze rubriek nogal groot uitvalt, of voortdurend stijgt, dan kan dit een knipperlicht zijn dat de onderneming geldmoeilijkheden heeft.

3. De handelsschulden: dit zijn de schulden die de onderneming nog heeft bij de leveranciers.
4. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale zekerheid.

Tabel 13 : Evolutie VVKT

In duiz.EUR	Vreemd Vermogen korte termijn (code 42/48 en 492/3)	In % Groei
2013	709.891	
2014	1.100.616	55,04%
2015	523.752	-52,41%
2016	732.176	39,79%
2017	0	-100,00%

Tabel 14 : Grafische voorstelling evolutie VVKT

Een belangrijk onderdeel van het vreemd vermogen op korte termijn zijn de handelsschulden. Normaal moeten op deze schulden geen kosten (interesten) betaald worden. Deze schulden zijn bijgevolg gratis. Ze mogen omvangrijk zijn. Het is een belangrijke en goedkope financieringsbron voor de onderneming. Dit geldt natuurlijk niet als er boetes moeten betaald worden voor achterstallige betalingen. Het is ook mogelijk dat de onderneming er baat bij heeft om snel de leveranciers te betalen als er kortingen voor contante betaling verstrekt worden. Belangrijk is ook na te gaan bij wie deze schulden zijn, slechts één leverancier, meerdere leveranciers, leveranciers binnen de groep waartoe de onderneming behoort.

Tabel 15 : Evolutie Handelsschulden

In duiz.EUR	Handels-schulden (code 44+175)	% Groei
2013	91.827	
2014	87.987	-4,18%
2015	101.166	14,98%
2016	106.341	5,12%
2017	0	-100,00%

2.3. Verhoudingen tussen actief en passief

2.3.1 Het netto-bedrijfskapitaal:

Bij de bespreking van het actief hadden we het over de vaste activa. Zij vormen de basis-structuur van ons bedrijf en we hebben niet de bedoeling deze vaste activa te verkopen. Daarom moeten de vaste activa gefinancierd worden met geldmiddelen die eveneens gedurende lange termijn in de onderneming blijven namelijk eigen vermogen en vreemd vermogen op lange termijn. Het eigen vermogen en het vreemd vermogen op lange termijn vormen samen wat men noemt het

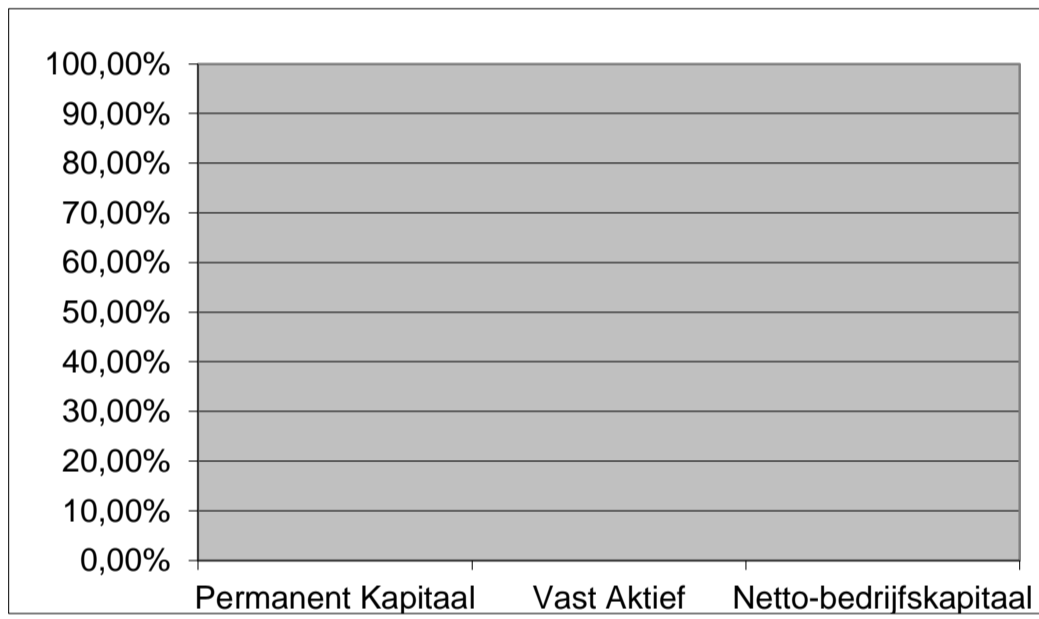
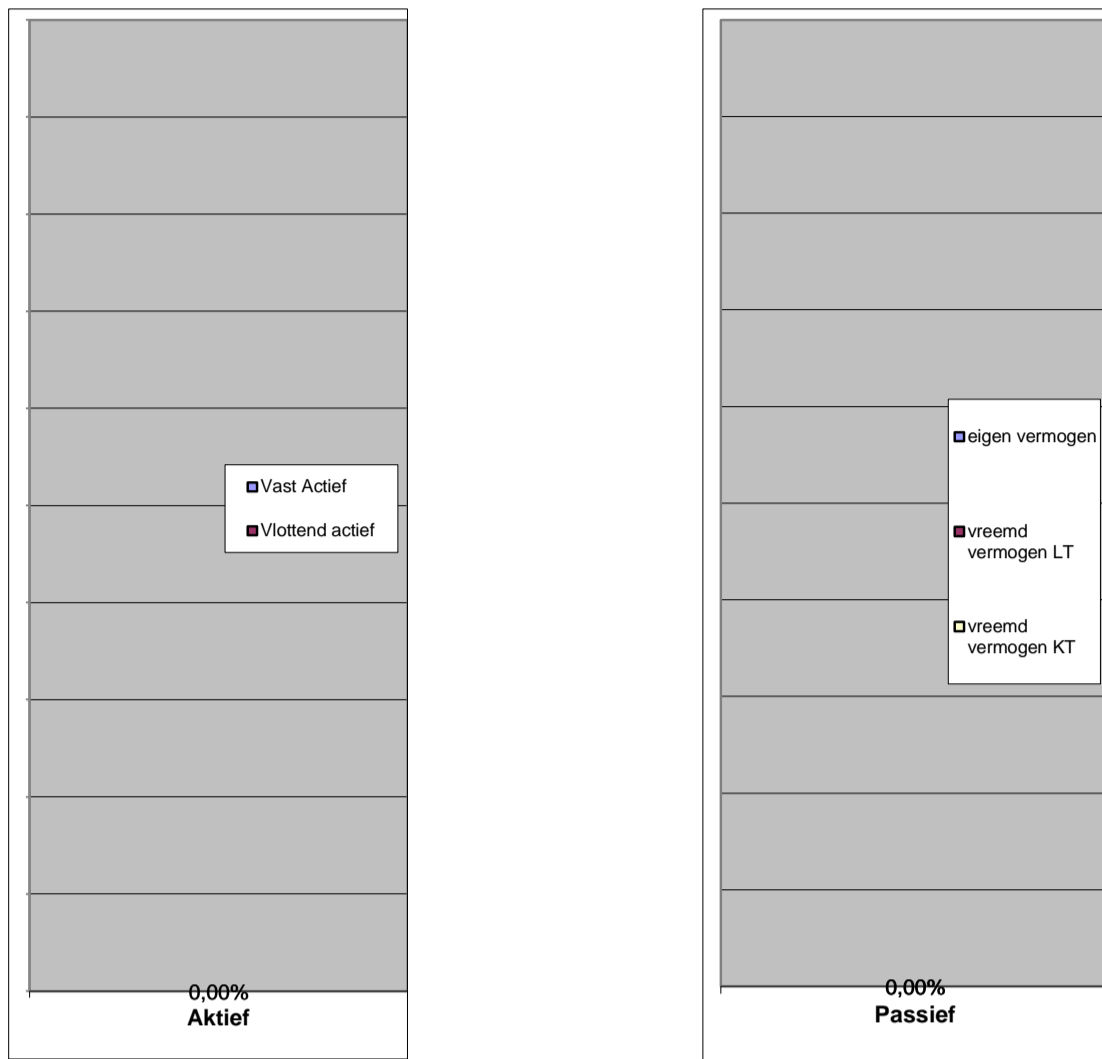
Dat permanent kapitaal moet groter zijn dan de vaste activa, omdat de vaste activa gefinancierd moeten worden door permanent kapitaal.

Het verschil tussen het permanent kapitaal en de vaste activa noemt men het NETTO-BEDRIJFSKAPITAAL. Het netto-bedrijfskapitaal kan positief, nul of negatief zijn. Een negatief netto-bedrijfskapitaal wijst erop dat de vaste activa niet volledig gefinancierd worden met permanente middelen en dat bijgevolg een deel van het vast actief gefinancierd wordt met schulden op korte termijn.

Tabel 16 : Evolutie Netto-bedrijfskapitaal

In duiz.EUR	Netto-bedrijfskapitaal
2013	-447.345
2014	-741.682
2015	-146.144
2016	-351.588
2017	0

Tabel 17 : Grafische voorstelling Netto bedrijfskapitaal

Besluit Netto-bedrijfskapitaal

3. De resultatenrekening

Op de resultatenrekening vinden we een overzicht van de kosten en de opbrengsten die uit de ondernemingsactiviteit voortvloeien in de loop van het voorbije boekjaar. Het verschil tussen de kosten en de opbrengsten bepaalt of de onderneming winst of verlies gemaakt heeft.

We onderscheiden twee soorten van kosten en opbrengsten, van winst en verlies :

1) het bedrijfsresultaat: opbrengsten en kosten die uit de eigenlijke werking van de onderneming voortvloeien, uit de werkelijke bedrijfsactiviteit

2) het financieel resultaat: kosten en opbrengsten die voortvloeien uit de financiële activiteit van de onderneming (leningen, beleggingen, vreemde munten..)

3.1 De bedrijfsresultaten

Het bedrijfsresultaat (9901) is het resultaat uit de gewone bedrijfsactiviteiten. Het hier geboekte resultaat is veruit het belangrijkste. De bedrijfsactiviteit is immers de bestaansreden van onze onderneming. Een positief bedrijfsresultaat is ook nodig om het eventueel negatief financieel resultaat te dekken.

1.1.1 De bedrijfsopbrengsten

De voornaamste rubriek van de bedrijfsopbrengsten is de omzet of de verkopen (code 70). Het is de som van al hetgeen is gefactureerd aan de klanten tijdens het voorbije boekjaar.

Tabel 18 : Evolutie Omzet

In duiz. EUR	Omzet (code 70)	% Groei
2013	386.339	
2014	413.834	7,12%
2015	419.945	1,48%
2016	358.292	-14,68%
2017	0	-100,00%

Tegenover de bedrijfsopbrengsten staan de bedrijfskosten.

3.1.2. De Bedrijfskosten

De voornaamste bedrijfskosten zijn de kosten van de verbruikte grondstoffen en handelsgoederen, de aankoop van diensten en diverse goederen (energie, huur, uitzendarbeid, onderaanneming...), de personeelskosten, de afschrijvingen.

Evolutie van de verschillende kostensoorten in % van de bedrijfsopbrengsten:

Tabel 19 : Evolutie Kostensoorten

	2013	2014	2015	2016	2017
Grondstoffen	38,22%	37,32%	35,88%	33,88%	#DEEL/0!
Diensten	25,20%	23,60%	27,10%	26,94%	#DEEL/0!
Personeel	31,22%	27,22%	26,66%	25,65%	#DEEL/0!
Afschrijvingen	4,38%	4,78%	6,09%	10,46%	#DEEL/0!
Totaal bedrijfskosten	100,71%	93,17%	97,45%	101,91%	#DEEL/0!

Het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en de bedrijfskosten levert het bedrijfsresultaat. Dit resultaat zou positief moeten zijn voor de onderneming, anders is reeds de bedrijfsactiviteit op zich verlieslatend voor de onderneming.

Evolutie bedrijfsresultaat in verhouding tot bedrijfsopbrengsten:

Tabel 20 : Evolutie Bedrijfsresultaat

In duiz. EUR	Bedrijfsresultaat	% van de bedrijfsopbrengsten
2013	-4.122	-0,71%
2014	44.844	6,83%
2015	17.454	2,55%
2016	-8.130	-1,29%
2017	0	#DEEL/0!

Een idee over de efficiëntie van de bedrijfsactiviteit krijgen we via de verkoopmarge. Het is de verhouding tussen het bedrijfsresultaat en de bedrijfsopbrengsten.

Tabel 21 : Verkoopmarge

in %	Brutoverkoopmarge
2013	2,81%
2014	10,94%
2015	9,51%
2016	9,43%
2017	#DEEL/0!

Besluit bedrijfsresultaat :

3.2. Financiële resultaten

Tot de financiële kosten behoren de interesten die we moeten betalen op onze leningen en de wisselkoersverschillen. Bij de opbrengsten vinden we de interesten die we ontvangen op spaarrekeningen, termijnrekeningen en de dividenden afkomstig van beleggingen in aandelen. Het financieel resultaat is het verschil tussen de financiële opbrengsten en de financiële kosten. Dit resultaat staat echter niet in de jaarrekening vermeld. De rubriek "Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belastingen (9903) is de som van de "Bedrijfswinst" (9901) en het financieel resultaat.

Een negatief financieel resultaat kan vaak het bedrijfsresultaat sterk beïnvloeden in negatieve zin.

Tabel 22 : Evolutie Financieel Resultaat

In duiz. EUR	Financieel resultaat	% van de bedrijfsopbrengsten
2013	5.644	0,97%
2014	7.062	1,08%
2015	343.872	50,27%
2016	33.121	5,26%
2017	0	#DEEL/0!

3.3. Uitzonderlijke resultaten

Vanaf de jaarrekeningen m.b.t. boekjaar 2016 worden de uitzonderlijke resultaten niet meer afzonderlijk in deze rubriek gerapporteerd. Ze worden verdeeld over de bedrijfsresultaten en de financiële resultaten en worden "niet-recurrent" genoemd. (codes 76A, 66A, 76B, 66B). Hier worden ze voor de vergelijkbaarheid met vorige jaren onder uitzonderlijke resultaten getoond, ter informatie, maar ze staan dus niet meer als zodanig in de resultatenrekening vanaf 2016.

Tabel 23 : Evolutie Uitzonderlijk Resultaat

In duiz. EUR	Uitzonderlijk resultaat	% van de bedrijfsopbrengsten
2013	61.009	10,50%
2014	18.046	2,75%
2015	-8.659	-1,27%
2016	-52.997	-8,42%
2017	0	#DEEL/0!

3.4. Nettoresultaat

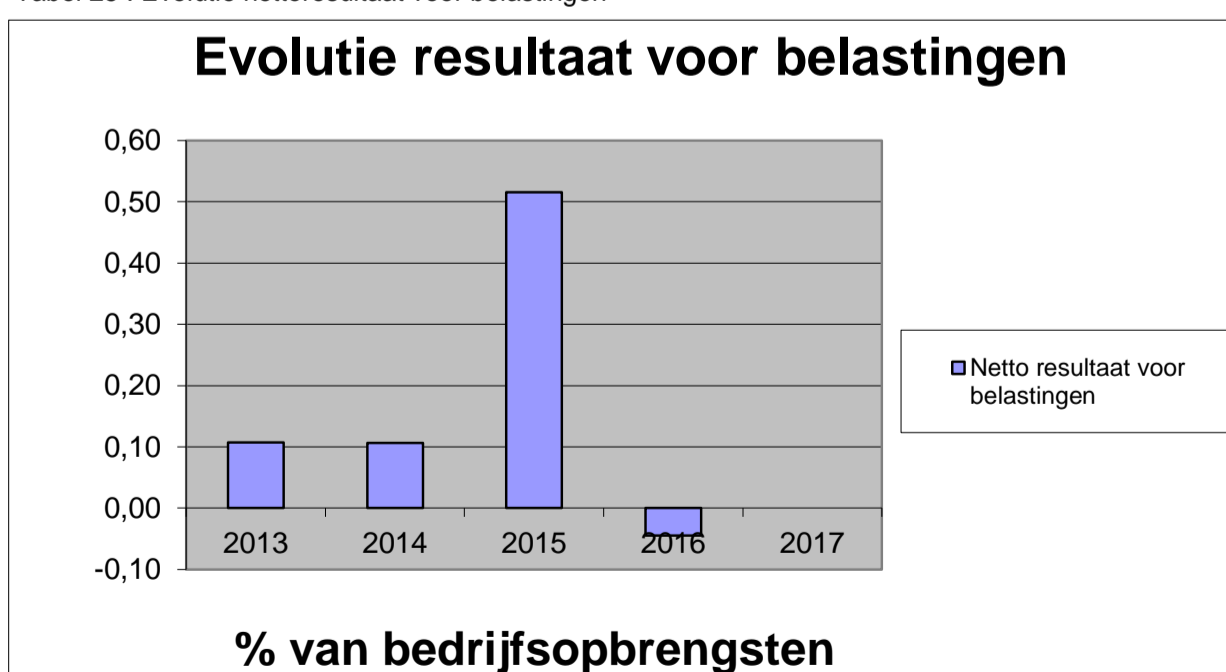
Wanneer we het bedrijfsresultaat (9901), het financieel resultaat (75/76B -65/66B) en het uitzonderlijk resultaat (76-66) samen nemen, bekomen we het uiteindelijke nettoresultaat. Vanaf het boekjaar 2016 staan de uitzonderlijke resultaten niet meer afzonderlijk in een rubriek vermeld, maar zijn ze verdeeld over de bedrijfs- en financiële resultaten. Dan zien we dus de winst (of het verlies) die de onderneming gedurende boekjaar heeft gemaakt (code 9903). Is er winst dan moet daarop nog de vennootschapsbelasting betaald worden.

Tabel 24 : Evolutie Nettoresultaat

In duiz.EUR	Nettoresultaat (code 9903)	% van de bedrijfsopbrengsten	Nettoresultaat na belastingen (code 9904)
2013	62.531	10,76%	63.544
2014	69.952	10,65%	71.255
2015	352.668	51,56%	355.140
2016	-28.006	-4,45%	-24.315
2017	0	#DEEL/0!	0

In grafiekvorm levert dit het volgende:

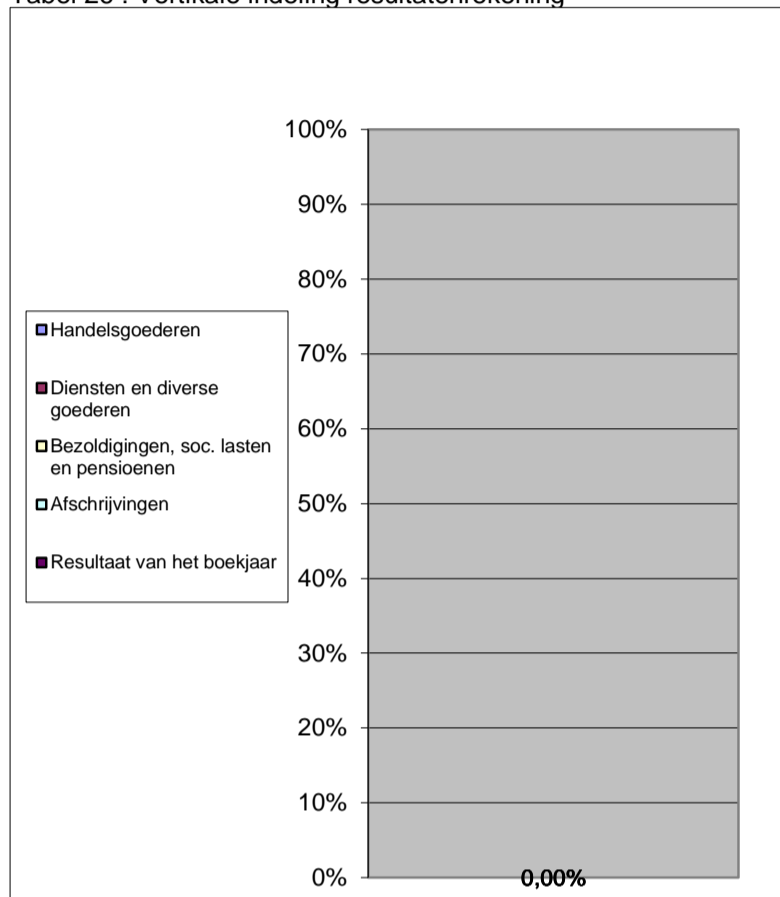
Tabel 25 : Evolutie nettoresultaat voor belastingen

Besluit nettoresultaat :

In volgende grafiek worden de kosten volgens soort en het nettoresultaat in % van de bedrijfsopbrengsten uitgedrukt.

Tabel 26 : Vertikale indeling resultatenrekening

3.5. Ratio's

3.5.1. De liquiditeit

3.5.1.1. Liquiditeit in ruime zin

Belangrijk is eveneens na te gaan of de onderneming haar schulden tijdig kan terugbetalen. Hiertoe berekenen we de liquiditeit van de onderneming.

De liquiditeit is de mogelijkheid waarin de onderneming zich bevindt om haar schulden op korte termijn te kunnen betalen. Dit gegeven is een belangrijke indicator voor de gezondheidstoestand van de onderneming. Indien de onderneming haar financiële verplichtingen niet kan nakomen, dan zal het vertrouwen en de kredietwaardigheid worden geschaad.

De middelen die in aanmerking komen om de schulden op korte termijn te betalen zijn uiteraard de liquide middelen, maar ook de activa die op korte termijn omgezet kunnen worden in geld zoals de handelsvorderingen op ten hoogste 1 jaar, de geldbeleggingen en de voorraden.

Bij de liquiditeit wordt een onderscheid gemaakt tussen de liquiditeit in ruime zin en in enge zin.

Tabel 27 : Liquiditeit ruime zin

	Liquiditeit ruime zin
2013	0,40
2014	0,34
2015	0,72
2016	0,52
2017	#DEEL/0!

Indien deze ratio groter is dan 1 dan heeft de onderneming voldoende middelen om haar schulden op korte termijn te betalen. Vraag is wel in hoeverre deze vlottende activa tijdig kunnen omgezet worden in liquide middelen. Vooral de voorraden zijn niet altijd onmiddellijk omzetbaar in geld.

3.5.1.2. Aantal dagen klantenkrediet

Hierbij berekenen we het gemiddeld aantal dagen dat verloopt tussen het ogenblik van de verkoop en het tijdstip van betaling door de klant. Het aantal dagen klantenkrediet geeft de liquiditeit van de handelsvorderingen aan.

Hoe kleiner het aantal dagen, hoe groter de liquiditeit of de mobiliseerbaarheid van de handelsvorderingen.

Een te hoog klantenkrediet, in vergelijking met de sector, duidt op een te losse kredietpolitiek. Dit vraagt een hoge financiering van de handelsvorderingen en kan bovendien tot dubieuze vorderingen leiden. Een te kort gemiddeld klantenkrediet beperkt het risico en de financieringsbehoefte, maar kan leiden tot een sterk doorgedreven selectie door de klanten.

Tabel 28 : Aantal dagen klantenkrediet

	Klantenkrediet
2013	60
2014	59
2015	52
2016	63
2017	#DEEL/0!

3.5.1.2. Aantal dagen leverancierskrediet

Ook bij de leveranciers kunnen we berekenen hoeveel dagen uitstel van betalingen deze leveranciers hebben. Dit noemen we het leverancierskrediet:

Tabel 29 : Aantal dagen leverancierskrediet

	Leverancierskrediet
2013	78
2014	65
2015	69
2016	84
2017	#DEEL/0!

3.5.2. De solvabiliteit

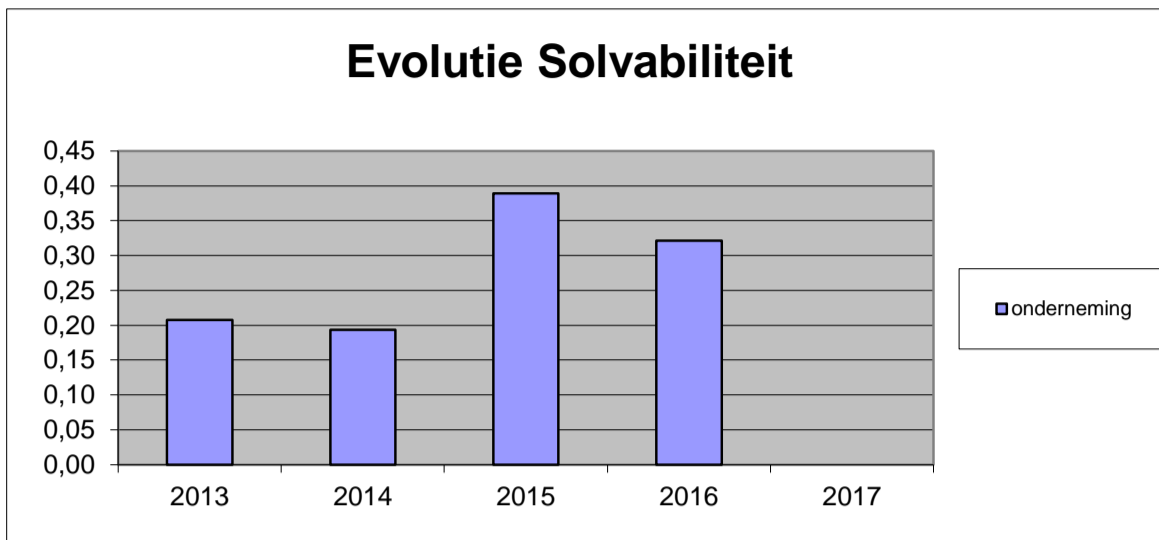
Belangrijk is de verhouding te bekijken van het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van de onderneming (totaal passief). Deze verhouding noemen we ook de solvabiliteitratio.

Tabel 30 : Solvabiliteit

	Solvabiliteit
2013	20,73%
2014	19,31%
2015	38,88%
2016	32,12%
2017	#DEEL/0!

Grafisch wordt de evolutie van de solvabiliteit als volgt weergegeven :

Tabel 31 : Grafische voorstelling evolutie solvabiliteit

3.5.3. De rentabiliteit

Hierbij onderzoeken we of onze onderneming rendabel is, dit wil zeggen voldoende winst maakt. Van de winst van het boekjaar moeten nog de belastingen afgetrokken worden.

3.5.3.1 De rentabiliteit van het eigen vermogen

De rentabiliteit van het eigen vermogen duidt aan hoeveel winst elke 100 Eur eigen vermogen oplevert. Dit is vooral belangrijk voor de aandeelhouders. Zij hebben immers geld belegd in de onderneming. De winst is een aanduiding hoeveel deze investering opbrengt.

Nemen we de nettowinst van de onderneming, dan spreken we van netto-rentabiliteit op het eigen vermogen. Worden de afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen uit de winst gehaald dan berekenen we de bruto-rentabiliteit.

Evolutie van de netto- en bruto-rentabiliteit op het eigen vermogen:

Tabel 32 : Bruto en Nettorentabiliteit van het eigen vermogen

	Bruto-rentabiliteit EV	Netto-rentabiliteit EV
2013	17,68%	12,57%
2014	19,09%	13,44%
2015	42,76%	42,53%
2016	2,51%	-3,23%
2017	#DEEL/0!	#DEEL/0!

3.5.3.2. De Winstmarge

Wanneer we nettowinst van de onderneming delen door de omzet dan bekommen we de winstmarge. De winstmarge berekent dus hoeveel nettowinst er wordt gemaakt per 100 Eur verkochte omzet.

Tabel 33 : Winstmarge

	Winstmarge
2013	16,45%
2014	17,22%
2015	84,57%
2016	-6,79%
2017	#DEEL/0!

Besluit rentabiliteit :

3.5.3. Toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde is de waarde van de productie verminderd met de aankopen bij derden (intermediair gebruik), dit zijn de kosten van grondstoffen, handelsgoederen en diensten. De toegevoegde waarde illustreert hoeveel maatschappelijke welvaart de onderneming gecreëerd heeft en deze toegevoegde waarde dient om de productiefactoren zoals personeel, kapitaal te vergoeden.

De toegevoegde waarde kan ook beschouwd worden als de som van de lonen, de afschrijvingen, de financiële kosten en de bedrijfswinst voor belastingen. Aan de hand van de toegevoegde waarde kunnen we opnieuw een aantal ratio's berekenen.

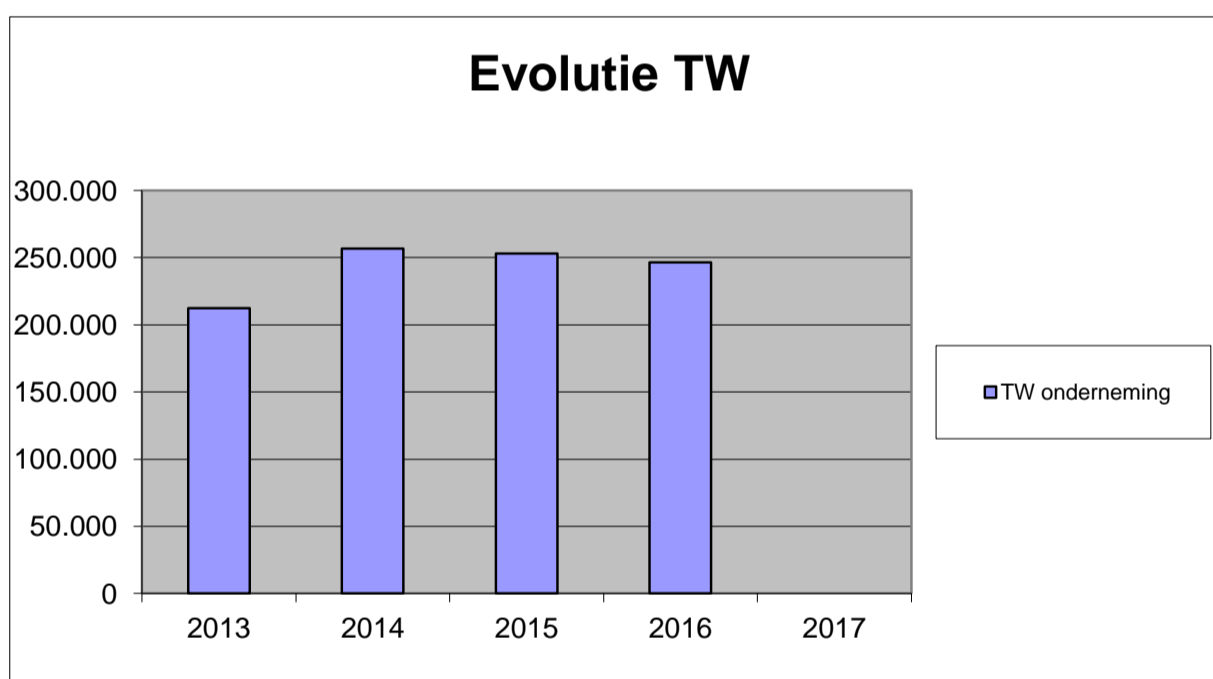
Evolutie toegevoegde waarde:

Tabel 34 : Toegevoegde Waarde

in 000 Eur	Toegevoegde Waarde (TW)
2013	212.557
2014	256.588
2015	253.243
2016	246.530
2017	0

Tabel 35 : Grafische voorstelling evolutie toegevoegde waarde

De evolutie kan ook in grafische vorm weergegeven worden:

De verdeling van de toegevoegde waarde over de verschillende productiefactoren ziet er als volgt uit:

Tabel 36 : Verdeling Toegevoegde Waarde

	2013	2014	2015	2016	2017
Personeel	85,36%	69,65%	71,99%	65,45%	#DEEL/0!
Afschrijvingen + Andere bedr.kosten	16,58%	12,87%	21,11%	37,77%	#DEEL/0!
Financiële kosten	-2,66%	-2,75%	-135,79%	-13,43%	#DEEL/0!
Courant resultaat	0,72%	20,23%	142,68%	10,14%	#DEEL/0!

De toegevoegde waarde per personeelslid is een klassieke waardemeter voor de productiviteit van de onderneming en dus voor de concurrentiekracht van de onderneming.

Tabel 37

In 000 Eur	TW per werknemer
2013	119
2014	147
2015	145
2016	147
2017	#DEEL/0!

3.5.4. Cash-Flow

Door de berekening van de cash-flow of de werkelijke geldstroom tracht men voor de onderneming vast te stellen hoeveel geldmiddelen er na één jaar produceren vrij komen. Deze vrijgekomen middelen worden natuurlijk opnieuw aangewend voor investeringen. De cash-flow is dus één van de belangrijkste financieringsbronnen van de onderneming. De cash-flow is gelijk aan:
 Winst van het boekjaar (9904) + afschrijvingen en waardeverminderingen (630 + 660 + 631/4) + voorzieningen (635/8)

Tabel 38 : Cash flow

In duiz.EUR	Cash-flow
2013	94.450
2014	101.192
2015	429.539
2016	18.943
2017	0

Besluit Cash Flow

3.6. De verdeling van de winst van het boekjaar

Een deel van de winst na belastingen kan op een belastingvrije reserve geboekt worden (68). Meestal betreft het hier meerwaarden bij de realisatie (verkoop) van materiële vaste activa. Deze meerwaarde zijn belastingvrij op voorwaarde dat ze in de onderneming geherinvesteerd worden.

Daarna dienen we bij de overblijvende winst (of verlies) de overgedragen winst van de voorgaande boekjaren bij te voegen. Dit zijn winsten uit voorgaande boekjaren die nog geen definitieve bestemming hebben gekregen en daarom doorgeschoven worden naar het volgende boekjaar. Eventueel kan men hier nog onttrekkingen aan de eigen middelen aan toevoegen.

Het bedrag dat we op deze wijze verkrijgen "Te bestemmen winstsaldo" (9906) kan op verschillende wijzen aangewend worden.

Het kan in reserves gestopt worden, om zo het eigen vermogen te versterken. Het kan overgedragen worden naar een volgend boekjaar, ook dit versterkt het eigen vermogen maar minder zeker aangezien elk jaar kan beslist worden de winst toch uit te keren.

Het kan uitgekeerd worden aan de aandeelhouders, de bestuurders en zaakvoerders of anderen, waaronder soms het personeel

Tabel 39 : Winstverdeling

In duiz.EUR	2013	2014	2015	2016	2017
Winst van het boekjaar	63.545	71.255	355.140	-24.315	0
Onttrekkingen/overboeking belastingvrije reserves	0	0	0	0	0
Te bestemmen W/V v/h boekj.	63.545	71.255	355.140	-24.315	0
Overgedragen W/V vorig boekj.	0	13.869	37.648	0	0
Te bestemmen Winst/Verlies	63.545	85.124	392.788	-24.315	0
Onttrekking aan eigen middelen	0	0	0	86.756	0
Te bestemmen Winst/Verlies	63.545	85.124	392.788	62.441	0
Winstverdeling					
Toevoeging aan eigen vermogen (res)	632	14	342.316	0	0
Overgedragen winst/verlies	13.869	37.648	0	0	0
Uitgekeerde winst	49.043	47.461	50.472	62.441	0

Conclusie ratio's en winstverdeling :

4. Personeelsbeleid

4.1. Totaal aantal

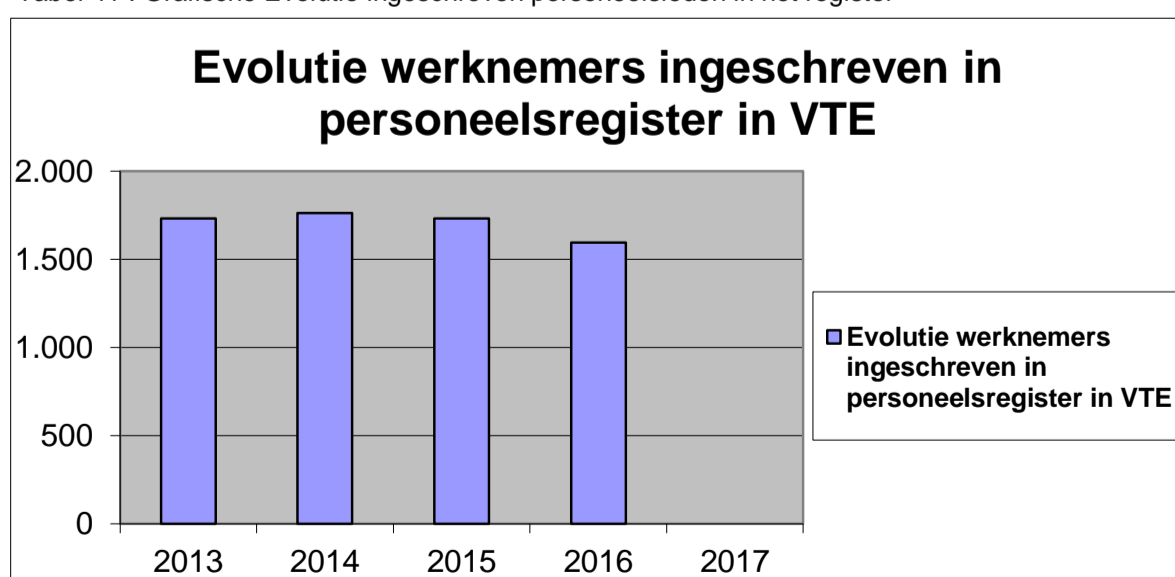
Het is belangrijk eerst een overzicht te hebben van de evolutie van het personeelsbestand in de onderneming, zowel wat vaste contracten als uitzendcontracten betreft.

Tabel 40 : Evolutie personeel

	2013	2014	2015	2016	2017
Gemid. Aantal werknemers in voltijdse equivalenten (VTE)	1.786	1.742	1.743	1.677	0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	2.718.943	2.623.578	2.645.515	2.470.562	0
Gemid.aantal Uitzendkrachten	2	7	3	4	0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren uitzendkracht	4.630	13.978	6.541	8.074	0
Gemid. aantal ter beschikking gestelden	0	0	0	0	0
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren ter beschikking gestelden	0	0	0	0	0
Gepresteerde uren uitzendkrachten in % van totaal	0,17	0,53	0,25	0,33	#DEEL/0!

Eén van de belangrijkste sociale indicatoren voor een onderneming is de evolutie van het personeelsbestand. We kunnen die evolutie o.a. bekijken door het aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister van de onderneming te analyseren. Hieronder geven we dit grafisch weer :

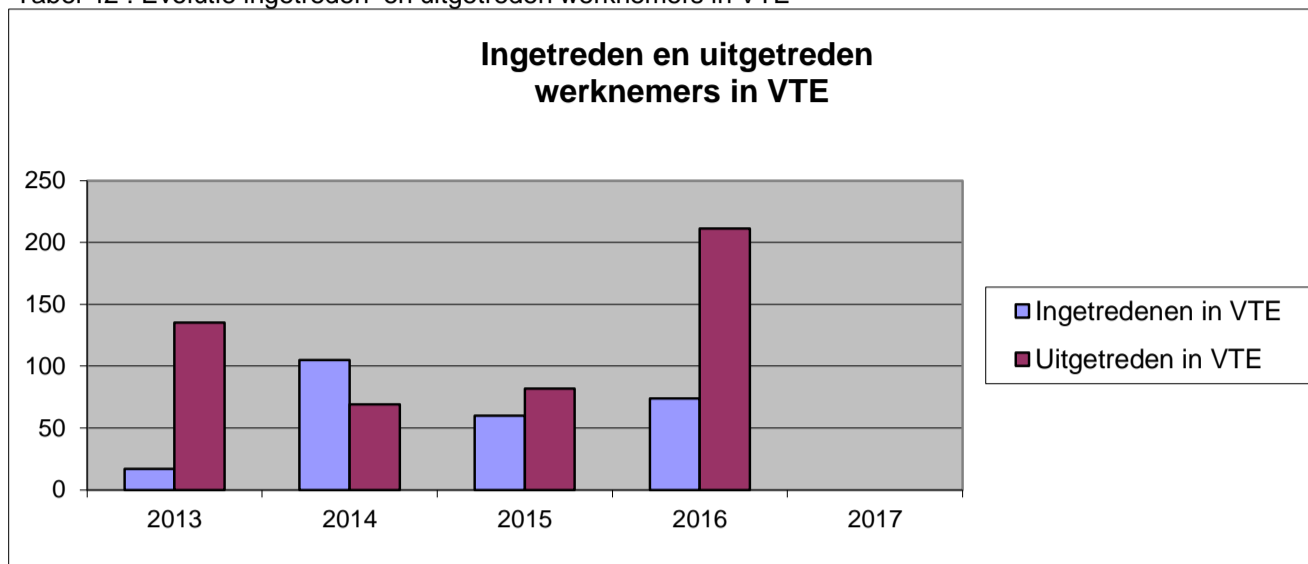
Tabel 41 : Grafische Evolutie ingeschreven personeelsleden in het register

4.2. Verloop

Het verloop van het personeel kunnen we volgen via het aantal ingetreden en het aantal uitgetreden werknemers

Tabel 42 : Evolutie ingetreden en uitgetreden werknemers in VTE

4.3. Personeelskosten

Het personeel is voor de onderneming een belangrijke kost niet alleen voor de onderneming zelf, maar ook in concurrentie met andere ondernemingen. We splitsen hieronder die personeelskost op:

Tabel 43 : Evolutie Personeelskost Totaal en Per uur

In duiz.EUR	2013	2014	2015	2016	2017
Personeelskosten (000)	165.603	160.248	166.766	148.572	0
Personeelskost per uur (Euro)	60,91	61,08	63,04	60,14	0,00
Personeelskost per werknemer (000)	93	92	96	88	0
Kosten uitzendarbeid (000)	148	395	194	212	0
Kost per uur uitzendarbeid (Euro)	31,97	28,26	29,66	26,26	0,00
Kosten ter beschikking gestelden (000)	0	0	0	0	0
Kost per uur ter beschikking gestelden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

4.4. Gender

We volgen ook de evolutie van de tewerkstelling mannen versus vrouwen in de onderneming

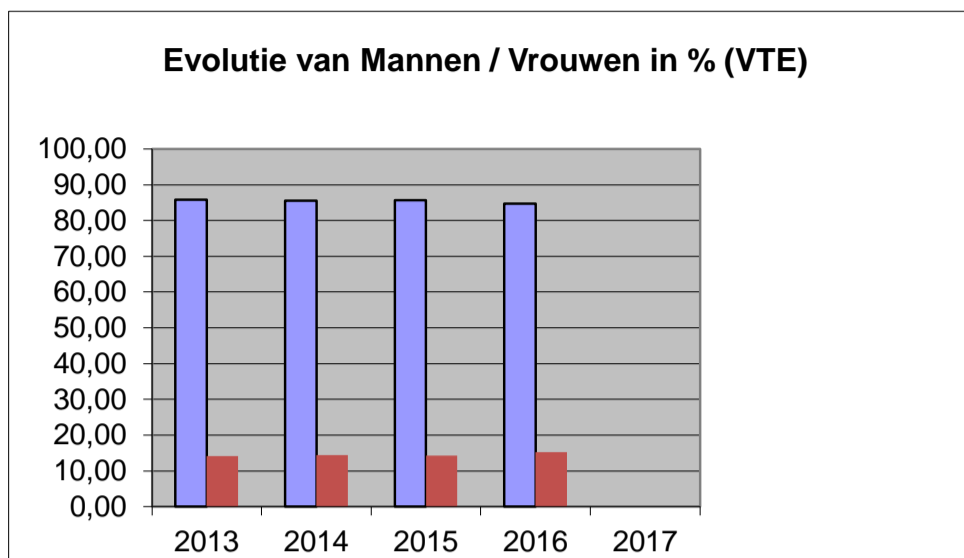
Tabel 44 : Evolutie personeel - gender

Gender (in VTE)	2013	2014	2015	2016	2017
Mannen	1.488	1.508	1.485	1.352	0
Vrouwen	245	255	249	244	0
Totaal	1.733	1.763	1.734	1.596	0

Gender (in VTE)	2013	2014	2015	2016	2017
Mannen in %	85,86	85,54	85,64	84,71	#DEEL/0!
Vrouwen in %	14,14	14,46	14,36	15,29	#DEEL/0!
Totaal	100	100	100	100	#DEEL/0!

Grafisch ziet dit er als volgt uit

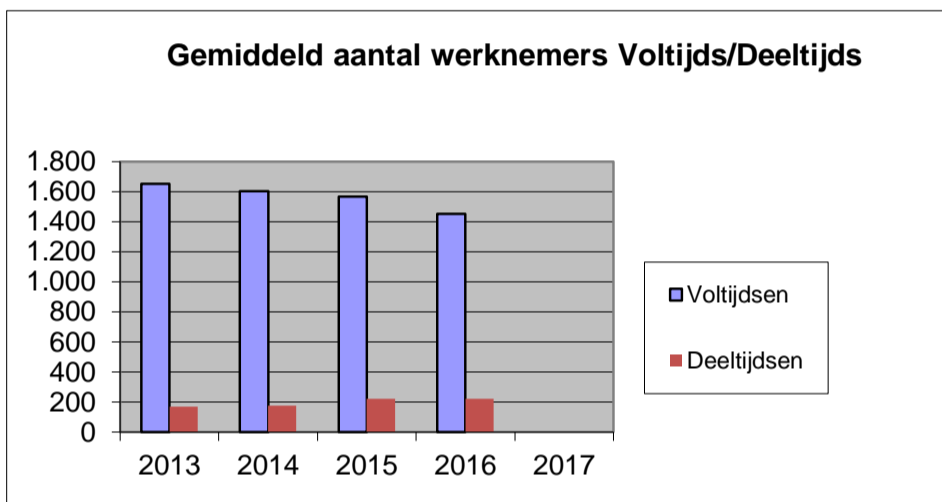
Tabel 45 : Evolutie Mannen/Vrouwen in % totaal personeel (VTE)

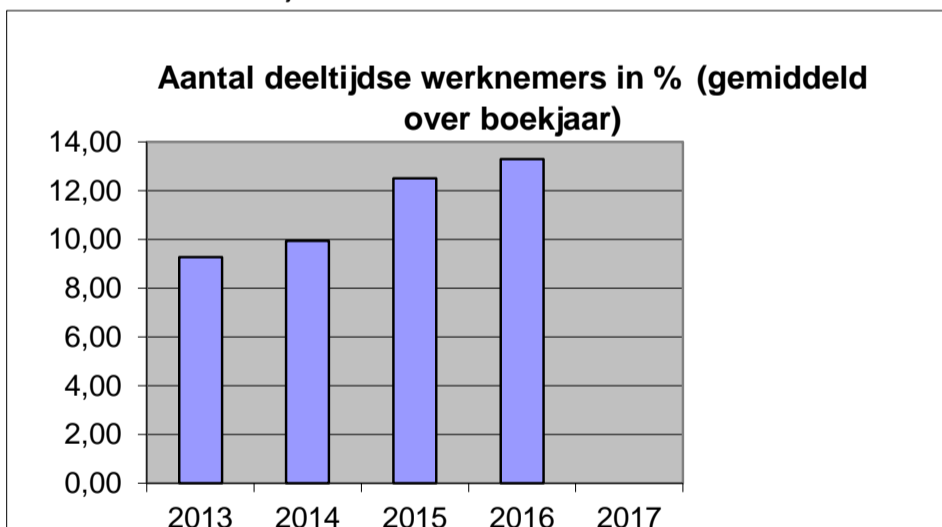
4.4. Voltijds versus Deeltijds

Ook de opsplitsing voltijdse versus deeltijdse arbeid volgen we nauwgezet op, ook rekening houdend met mannen versus vrouwen. Vooral de evolutie is belangrijk om in de

Tabel 46 : Gemiddeld aantal werknemers Voltijds en Deeltijds

Tabel 47 : Aantal deeltijdse werknemers in % van Totaal

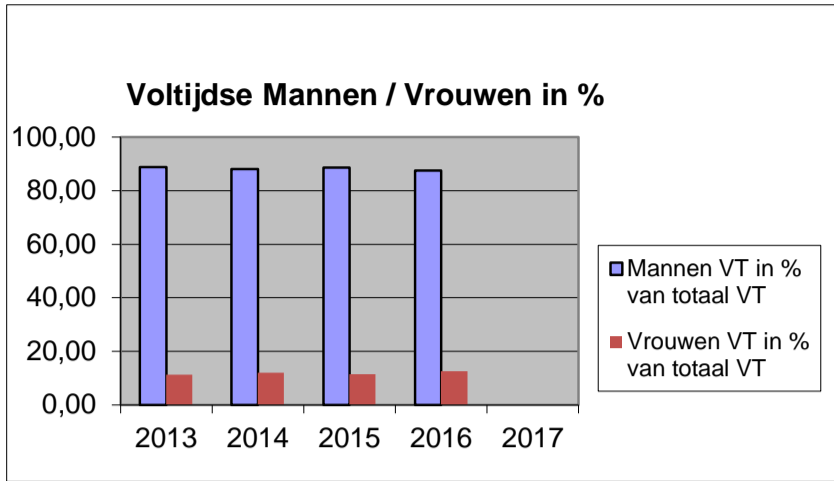

Tabel 48 : Personeel - gender - voltijds en deeltijds

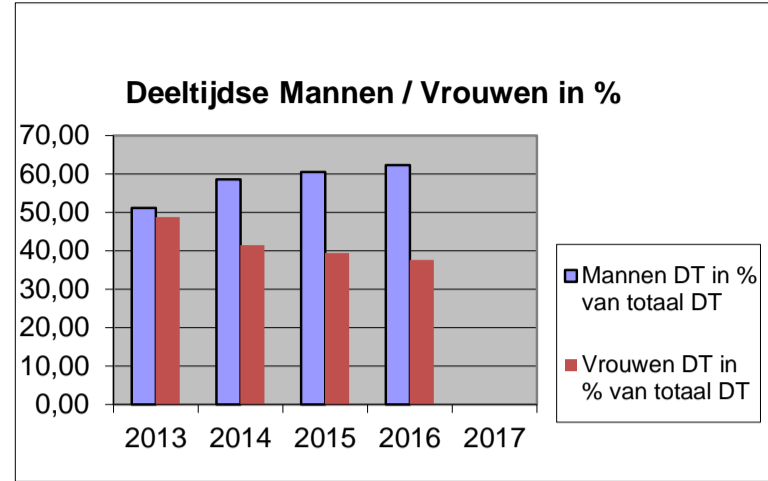
Gender - Voltijds en deeltijds (op afsluitdatum)	2013	2014	2015	2016	2017
Mannen voltijds	1419	1419	1376	1243	0
Vrouwen voltijds	180	193	178	179	0
Totaal voltijds	1599	1612	1554	1422	0
Mannen deeltijds	87	113	138	139	0
Vrouwen deeltijds	83	80	90	84	0
Totaal deeltijds	170	193	228	223	0

Gender - Voltijds en deeltijds (in %)	2013	2014	2015	2016	2017
Mannen voltijds	88,74	88,03	88,55	87,41	#DEEL/0!
Vrouwen voltijds	11,26	11,97	11,45	12,59	#DEEL/0!
Totaal voltijds	100	100	100	100	#DEEL/0!
Mannen deeltijds	51,18	58,55	60,53	62,33	#DEEL/0!
Vrouwen deeltijds	48,82	41,45	39,47	37,67	#DEEL/0!
Totaal deeltijds	100,00	100,00	100,00	100,00	#DEEL/0!

Tabel 49 : Voltijdse mannen en vrouwen in % totaal VT

Tabel 50 : Deeltijdse mannen en vrouwen in % totaal DT

Kort besluit gender / voltijds-deeltijds :

4.5. Opleiding

Ook een overzicht van de opleidingskansen van het personeel geeft een indicatie van het sociale beleid van de onderneming:

Tabel 51: Opleiding

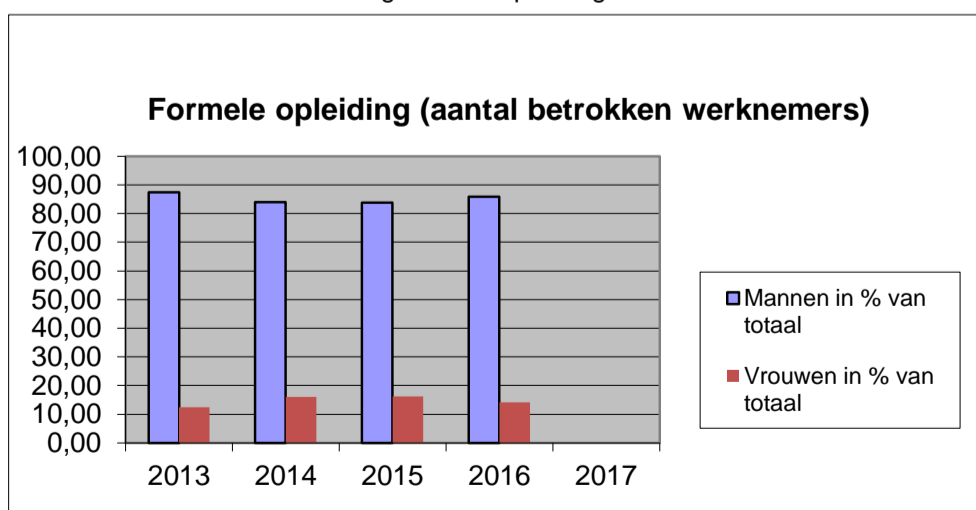
In duiz.EUR	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal betrokken werknemers	1.151	1.706	1.334	1.651	0
Aantal gevolgde opleidingsuren	16.012	19.856	21.976	17.512	0
Kosten (000)	2.572	17.219	16.688	2.315	0
Kosten per opleidingsuur (Euro)	160,63	867,19	759,37	132,20	#DEEL/0!
Kost per werknemer opleiding (000)	2,23	10,09	12,51	1,40	#DEEL/0!

Daarbij is ook het onderscheid in gevolgde opleidingen tussen mannen en vrouwen van belang. Krijgen vrouwen dezelfde opleidingskansen als mannen in de onderneming ?

Tabel 52 : Opleiding mannen versus vrouwen

Gender - Opleiding	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal betrokken werknemers	1.151	1.706	1.334	1.651	0
Mannen	1.007	1.432	1.118	1.418	0
Vrouwen	144	274	216	233	0
Aantal mannen in % totaal	87	84	84	86	#DEEL/0!
Aantal vrouwen in % totaal	13	16	16	14	#DEEL/0!
Aantal gevolgde opleidingsuren	16.012	19.856	21.976	17.512	0
Mannen	12.851	16.855	20.113	15.570	0
Vrouwen	3.161	3.001	1.863	1.942	0
Nettokosten	2.572	17.219	16.688	2.315	0
Mannen	2.175	16.410	16.183	1.770	0
Vrouwen	397	809	505	545	0

Tabel 53 : Grafische voorstelling formele opleiding

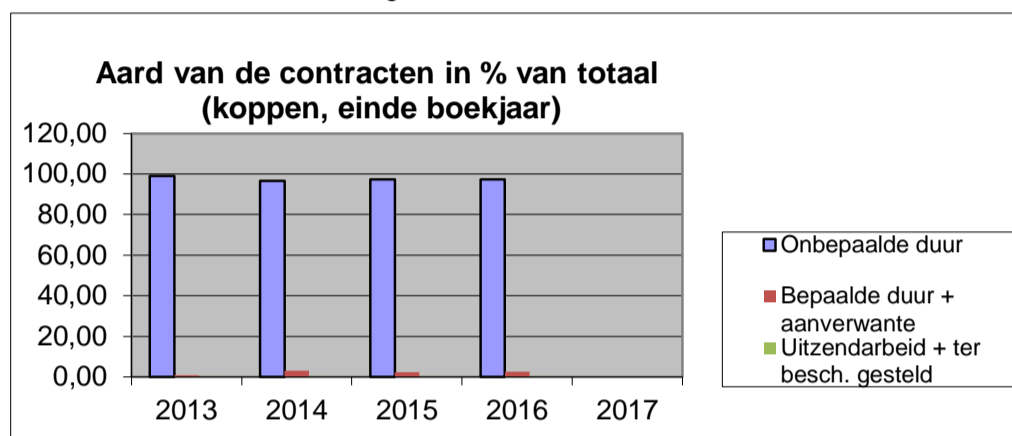
4.6. Contracten naar aard

De laatste jaren zien we een toename van de precare contracten zoals tijdelijke contracten en uitzendarbeid. Hoe dit evolueert in onze onderneming zien we hieronder.

Tabel 54 : Evolutie Arbeidscontracten naar aard

Arbeidscontracten - naar aard	2013	2014	2015	2016	2017
Onbepaalde duur	1.755	1.750	1.739	1.604	0
Bepaalde duur	14	55	43	41	0
Omschreven werk	0	0	0	0	0
Vervanging	0	0	0	0	0
Bep. duur + aanverwante	14	55	43	41	0
Uitzendarbeid + ter besch. gesteld	2	7	3	4	0
Totaal	1.771	1.812	1.785	1.649	0

Tabel 55 : Grafische voorstelling contracten naar aard

4.7. Studieniveau werknemers

Tabel 56 : Studieniveau werknemers in %

Studieniveau werknemers 2017	Mannen	Vrouwen	Totaal
Lager Onderwijs - aantal t.o.v. totaal aantal werknemers van = geslacht	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Secundair Onderwijs - aantal t.o.v. totaal aantal werknemers van = geslacht	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Hoger Onderwijs (niet-universitair) - aantal t.o.v. totaal aantal werknemers van = geslacht	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Universitair Onderwijs - aantal t.o.v. totaal aantal werknemers van = geslacht	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!

In de kolom 'mannen' zie je hoeveel % van de mannen een bepaald diploma heeft, idem in de kolom 'vrouwen'. Zo zie je binnen de groep mannen en vrouwen wat de gemiddelde scholingsgraad is.

In de laatste kolom zie je het aandeel van werknemers met hetzelfde diploma (mannen en vrouwen) ten opzichte van de volledige personeelsgroep. Vb. % van alle personeelsleden heeft als studieniveau middelbaar onderwijs.

4.8. Loonkloof mannen versus vrouwen

Tabel 57 : Loonkloof mannen versus vrouwen in personeelskost per jaar

Personeelskosten per jaar (000 €) 2017	Totaal	Mannen	Vrouwen	Loonkloof M/V
Gemiddelde personeelskost per jaar voltijds werkende	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Gemiddelde personeelskost per jaar deeltijds werkende	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Gemiddelde personeelskost per jaar VTE	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!

In bovenstaande tabel krijgen we een zicht op de lonen van mannen versus vrouwen in de onderneming. We zien apart voor voltijdsen, deeltijdsen en per voltijds equivalent hoeveel mannen verdienen ten opzichte van wat vrouwen verdienen, en wat het verschil is in % tussen de twee. Het is van belang te onderzoeken of vrouwen evenveel verdienen als mannen, en als dat niet zo is, wat daarvan de reden is. Zijn ze tewerkgesteld in functies die minder hoog aangeschreven staan, hebben ze minder anciënniteit, of is er daadwerkelijk sprake van discriminatie en verdienen ze niet hetzelfde loon voor hetzelfde werk? Als de loonkloof exact nul is volgens deze berekening klopt er ook iets niet, want dan heeft de onderneming gemakshalve de totale personeelskosten verdeeld over het aantal mannen en vrouwen en hebben we niet de werkelijke cijfers bekomen.

Tabel 57 : Loonkloof mannen versus vrouwen in personeelskost per uur

Personeelskosten per uur 2017	Totaal	Mannen	Vrouwen	Loonkloof M/V
Gemiddelde personeelskost per uur voltijds werkende	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Gemiddelde personeelskost per uur deeltijds werkende	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Gemiddelde personeelskost per uur VTE	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!

In tabel 57 maken we dezelfde vergelijking, maar nu met de uurloonkost in plaats van de jaarloonkost.